

Acerca de este libro

Esta es una copia digital de un libro que, durante generaciones, se ha conservado en las estanterías de una biblioteca, hasta que Google ha decidido escanearlo como parte de un proyecto que pretende que sea posible descubrir en línea libros de todo el mundo.

Ha sobrevivido tantos años como para que los derechos de autor hayan expirado y el libro pase a ser de dominio público. El que un libro sea de dominio público significa que nunca ha estado protegido por derechos de autor, o bien que el período legal de estos derechos ya ha expirado. Es posible que una misma obra sea de dominio público en unos países y, sin embargo, no lo sea en otros. Los libros de dominio público son nuestras puertas hacia el pasado, suponen un patrimonio histórico, cultural y de conocimientos que, a menudo, resulta difícil de descubrir.

Todas las anotaciones, marcas y otras señales en los márgenes que estén presentes en el volumen original aparecerán también en este archivo como testimonio del largo viaje que el libro ha recorrido desde el editor hasta la biblioteca y, finalmente, hasta usted.

Normas de uso

Google se enorgullece de poder colaborar con distintas bibliotecas para digitalizar los materiales de dominio público a fin de hacerlos accesibles a todo el mundo. Los libros de dominio público son patrimonio de todos, nosotros somos sus humildes guardianes. No obstante, se trata de un trabajo caro. Por este motivo, y para poder ofrecer este recurso, hemos tomado medidas para evitar que se produzca un abuso por parte de terceros con fines comerciales, y hemos incluido restricciones técnicas sobre las solicitudes automatizadas.

Asimismo, le pedimos que:

- + *Haga un uso exclusivamente no comercial de estos archivos* Hemos diseñado la Búsqueda de libros de Google para el uso de particulares; como tal, le pedimos que utilice estos archivos con fines personales, y no comerciales.
- + *No envíe solicitudes automatizadas* Por favor, no envíe solicitudes automatizadas de ningún tipo al sistema de Google. Si está llevando a cabo una investigación sobre traducción automática, reconocimiento óptico de caracteres u otros campos para los que resulte útil disfrutar de acceso a una gran cantidad de texto, por favor, envíenos un mensaje. Fomentamos el uso de materiales de dominio público con estos propósitos y seguro que podremos ayudarle.
- + *Conserve la atribución* La filigrana de Google que verá en todos los archivos es fundamental para informar a los usuarios sobre este proyecto y ayudarles a encontrar materiales adicionales en la Búsqueda de libros de Google. Por favor, no la elimine.
- + *Manténgase siempre dentro de la legalidad* Sea cual sea el uso que haga de estos materiales, recuerde que es responsable de asegurarse de que todo lo que hace es legal. No dé por sentado que, por el hecho de que una obra se considere de dominio público para los usuarios de los Estados Unidos, lo será también para los usuarios de otros países. La legislación sobre derechos de autor varía de un país a otro, y no podemos facilitar información sobre si está permitido un uso específico de algún libro. Por favor, no suponga que la aparición de un libro en nuestro programa significa que se puede utilizar de igual manera en todo el mundo. La responsabilidad ante la infracción de los derechos de autor puede ser muy grave.

Acerca de la Búsqueda de libros de Google

El objetivo de Google consiste en organizar información procedente de todo el mundo y hacerla accesible y útil de forma universal. El programa de Búsqueda de libros de Google ayuda a los lectores a descubrir los libros de todo el mundo a la vez que ayuda a autores y editores a llegar a nuevas audiencias. Podrá realizar búsquedas en el texto completo de este libro en la web, en la página <http://books.google.com>

DISPUTATIO INAUGURALIS

^{D F}

CENSU EMIGRA- TIONIS

Non

DE N A S E E R

^{OF AM}

OMI Triuno adspirante Numine

AUCTORITATE AMPLISSIMÆ FACULTATIS

JURIDICÆ IN PERANTIOVA

ATQVE ILLUSTRISSIMA

HEIDELBERGENSI

REGIO BAVARIA PRÆSTORUM

RECTORE MAGNIFICO

VIRO CONSULTISSIMO ATQVE EXCELLENTISSIMO

DN. HENRICO COCCEJO

JURIS, UTRIUQUE DOCTORE

EJUSDEMQUE PP. UT ET CONSILIARIO

ELECTORALI PALATINO,

FAUTORE SUO

^{PRO}

Summis in utroque jure Privilegiis Et honoribus

DOCTORALIBUS Rite consequendis

Solemni Eruditorum Examini submittit

Ad diem Martii, horis, locoque consuetis

JUSTUS HERMANNUS VULTEJUS

Cass. Hass.

HEIDELBERGÆ,

Literis SAMUELIS AMMONII, UNIV. Typog.

ANNO M DC LXXXI.

22

DISPUTATIO IN AUCURALS

CENSU EMIGRA
SERENISSIMO ET POTENTISSIMO
PRINCIPIS AD DOMINO

D. N. CAROLO
D. G. COMITIS PALATINO
AD RHENUM S. C. ROMANA
ARCHITHESAURARIO PRINCIPIS
ELECTORIS BAVARIAE DUCIS

PIG. FELICI, INCLITO, PALATINAE GLORIE,
CATHOLICAE RELIGIONIS
RESTAURATORI, COMITIS PALATINO

DR. BENIGNO
Domino suo Clementissimo

LECTORI PALATINO
ELECTORIS S. C. ROMANA
AD RHENUM S. C. ROMANA
ARCHITHESAURARIO PRINCIPIS
ELECTORIS BAVARIAE DUCIS

JUSTITIAE MANUS VULNERIS
SERE

SERENISSIME PRINCEPS

ELECTOR DOMINE

OLEMENTISSIME

Non paginas hinc ad pedes Serenitatis Tuz
submisso totis culis. Quod non terribi
blacia, quæ sine consideratione per subroducta
Principem propalio. Incausam in arbitris
sunt tribu sanctas Imperantium in personis de quo
saltem, compellere respiciunt. Gustia in dno
Omnino me serafillio. Principi Elector, sermo
fidei, et opatione ad erant in mib credendi autum
mili fact. Et videm sancta Serenitatis Tuz in ac die
mentu. Et in hinc religio et de f ad se fct. in hinc
nuncio factem professionem. Et hinc. in hinc
omnis in hinc major eloquio: malo tamen paucis em
in hinc in hinc. In hinc. quæ plane reticen
de hinc viter peccare. Scilicet Serenissime Princeps E
lector, non satis Tibi est, ad indigenas in hinc terrarum
in hinc terminos, benignos gratia Tuz in hinc diffunde
re. Ad exteros quoque hos ineffabili plane gratia tuz
copia defluere patetis. Loquitur hanc & alias virtutes
in hinc, quas omnia complectis Serenissime Princeps
Electo, Orbis, admirantur univesi & singuli de pre
dicant, quas ego iam sancto stupore potius adorare
quam effari intendo. Certè illos, Serenissime Princeps
Electo, summo omnigena felicitatis fastigio impo

A 2

litos

MS. (58)

QVOD DEVS BENE VORTATVR

DE

CENSU EMIGRATIONIS

Don

DE RINASCENZA

THESIS I.

Ero Caesar, portentum illud natura, initio sui prioris, cum huc serio huc in speciem saltem virtutis, confisus, omittere cuncta vectigalia idque pulcherrimum donum generi mortaliū dare, hinc imperium ipsius imperum, multum prius laudatā magnitudine amari, atque Seniores, dissolutionem Imperii, dimittit, in quibus Respublica sustineretur, dimittit, et in videret profecto. Etenim neque quies, genti-
 (a) Tac. l. 13.
 (b) Tac. l. 4.
 (c) Tac. l. 4.
 (d) Tac. l. 4.

neque sine armis, neque arma sine stipendiis, sine stipendiis sine armis haberi queunt. Scilicet vectigalia, et tributa, et publicis necessaria, nervus rerum, patrimonioque, ornamenta pacis bellique subsidia sunt, quibus exercitus sustentare, nec exercitus sustentare, nec viros in qua-
 (e) Tac. l. 13.
 (f) Tac. l. 4.
 (g) Tac. l. 4.
 (h) Tac. l. 4.

siue prestantes premiis, officere, nec urbes, flumina, & maria, et cetera, nec templis excitare, nec regiam liberalitatis, nec quocumque modo suae sibi que subditorum salutis & necessitati consulere poterit.

Thes. II.

Et etiam antiquissimis temporibus parentium coetibus tributa legimus imperata. Populo Dei, quum illi regiminis generi, quod Theocratia appellatur, subellet, censum sacrum impositum fuisse sacer codex testatur. (c) Hunc censum seu

(a) Tac. l. 13.
 (b) Tac. l. 4.
 (c) Tac. l. 4.
 (d) Tac. l. 4.

(e) Exod. 30
 6. 12. Num. 5
 6. 5.

tributum sacrum quotannis conferre debebant Judæi, ut tabernaculo & ædi sacræ aduersus ruinas tuendæ impendi posset. Sub Regio Imperio, quod speretâ Theocratia, Ebraei desiderabant & impetrabant, tributa viguisse dubium non est. In generibus Regii status, quæ Samuel gravi oratione Populo Israelitico representabat, ea ponuntur, ex quibus facultas morales imponendi tributa colligi potest. (a) Hæc facultatē Salomon sumit & primâ sibi subjectis indixisse tributa, Doctorum adjectum est. Apud Ægyptios Sesostrum, Ægyptum in omnes incolas distribuisse, per sortem data virtum æquâ solis & gradus portiones atque inde vectigal instituisse, imposita tributa, ut ita quotannis pendenda, Herodotus memoratè prodidit. (b) Eadem autor est; (c) apud Persas sub Cyro & auge sub Cambise nihil circa tributa fuisse institutum sed munera alia. Darium verò Hytaspis filium viginti provincias constituit, eorumque singulis præfides præfecit, tanto quod pendenda tributa per nationes &c. Adde Beantæ pater Indiar, oblatæ tributū ordinationem & alia hæc quæ de Dario in appellatis fuisse Insitorem, res omnes quas sibi habentem. (d) Quæquam Marshamus (e) Darium Mediam gentibus primò tributa imponere contendit. Certe aliquod tributū genus Darii Hytaspis filii institutum antiquius Persis impositum Jolum historia ostendit. Refert enim Magus, qui fraude regnum quæserant, ad favorem populi conciliandum in triennium tributū & militum vacationem permisisse. Lacedæmone nulla antiquitus tributa usitata fuisse Nicolai Craii opinio est. (f) Posteriora tamen tempora, in quæ bellorum & prope omnia incidebat, & civibus & sociis tributa indicendi spatium necessitatem imponit idem refert. (g)

Thef. III.

Urbem Domianam, Romam tributa non ignorasse historiarum monumenta testantur. Servium Tullium, ubi urbis

gubernacula invaserat, Populum Romanum in censum
 suo, ita ut pro habitu pecuniarum seu pro censu facultatum
 tributa quædam conferret, Livii, (a) Dionysii Halicarnassensis
 (b) & Flori (c) lectio docet. Crevit autem successu tem-
 poris mos exigendi tributa. Excogitati varii vectigalium &
 tributorum finis & nomina, quorum recensum ut institutum,
 præscripta huic meditationi brevitatis prohibet, Illud saltem di-
 citur innotuisse jam olim Romanis Capitulationes, Aurum Cor-
 thuriam, item vectigal portorium, Decumarum, Scriptura, Sa-
 celli, Vicesima. Constat etiam innotuisse Quinquage-
 simam venarum mancipiorum, quadragessimam litrum. Con-
 stat post hæc sermonis decrementsa, per barbarâ nomina in-
 crementsa fuisse tributa, cujusmodi sunt Pedaagia, Guldagia,
 Cassagia, Fungregia, Talia, aliâque ejus cominatis. (d) Atque
 hæc nomina sunt hæc: (e) ex genulorum diurnis labori-
 bus, (f) ex captivis profutarum, (g) ex meretricio quaestu,
 (h) ex umbra, (i) alicubi provenire de
 aliis, (k) ex cada quavis jumenti, ex focus, ex conjugis
 (l) ex mortuo. Roma adhuc ærarium Papanum locuplerat ve-
 ctigalibus, ut Willichoff quod scorta publica Pontifici pen-
 ditur, hæc sunt autem hoc est vectigal. Etenim si Cornelius
 Scipio hæc scortum rectè posuit, nonnunquam 20000. Duca-
 tum præcipue statim redierunt. Et potest facile tanta pecunie
 scortum in hanc partem profubulis plenissima tolerantur. Sic
 in Scipio, referente Klockio (k) testatur Anno 1552. 18
 000 scortum hæc, hæc in grege meretricum 14000. Papæ men-
 ditur hæc scortum solvisse.

Thes. IV.

Et tributa hæc dispalset tributa partim antiqva, par-
 tim apud varios populos olim & adhuc hodie varii nominis fu-
 erunt & esse. Ceterum de singulis agere mihi propositum non est.

Huic

Huius yero meletemati materiam suppreditabit; iste, quem Jurisconsultorum Scholæ Censum Emigrationis adpellant. Atque ut ab Etymologia incipiam; non eadem ab omnibus yd est census origo adsignatur. Suidas natales eius in Græcia quæ sit. Sed in Latio enatum esse, ex yero iudicare videtur Martinius, quando à Censendo descendere adserit. Consentiant alii, quorum nomina adscribere nolo. Nec enim insolens latina transisse in styllum Græcum.

(a) in Lexico Philol.

Thef. V.

Cæterum varijs vocabulum Census patet significationibus. Primò enim actum censendi significat, conspicuum summa in bonorum æstimatione, secundum quam tributa pendebantur. Unde etiam illi, quibus præter alia æstimandi cura demandata erat, Censætes appellabantur. (b) Secundo denotat patrimonium ipsum & quicquid fortunarum, quis possidet. Hunc significatum Poëtarum lectio firmat. Apud Ovidium (c) legitur:

(b) Hæc in l. 4. Casub. ex. 175. 16. ad Baronii Annales. c] l. Fast.

*In pretio pretium nunc est, dat census honores.
Census æsticitias; pauper ubique jacet.*

Quæ Censu acceptio etiam apud Ulpianum observare est. (d) Tertiò significat tabulas, in quas opes cuiusque civis in æstimatione referebant. Hinc illæ apud Latinos Autores loquendi formulæ: in censum deferre: deducere in censum dedicare in censum. Atque istas tabulas censuales dictas legenti scriptores rerum Romanarum manifestum erit. Quarto accipitur pro pensione annuâ, quæ ex prævio contractu alteri, etiam privato, datur & quidem plerumque ex uno vel pluribus prædiis. Quinto pro tributo & pensatione publicâ quâcunque in recognitione Domini & in auxilium ac thitionem Reipublicæ, quæ principi eam temperanti incumbit. (e) Hæc significatio nobis attenditur, qui addita voce emigrationis magis determinatur atque constringitur. Emigratio autem, uti nemini obscurum esse potest, aliàs ex uno in alium locum denotat transitum; Eundem

d] l. 16. pr. ff. ad Sen. Treb.

e] rub. l. 1. 2. C. sine Censu vel reiq. fund. occup. non posse.

dem hic etiam representat sed cum domicilii translatione con-
 junctam. Quamquam vero subinde sub vocabulis Censuum de-
 tractionis etiam hic Censuum Emigrationis veniat, (a) (cum u-
 tiqve juxta significationem vocis, ab Emigrantium bonis ali-
 quid detrahatur,) tamen juxta communem Doctorum acce-
 ptionem, sub vocabulo Censuum deductionis illud vectigal intel-
 ligitur, quod ex hereditariis & morientium bonis ad externos
 pervenientibus detrahitur. Germanice quoque vocabula con-
 funduntur, dum sub voce *Abzug / Abshoss / Nachsteuer /* uter-
 que Censuum promiscue saepe veniat, proprie tamen usus sic fert,
 ut vox *Nachsteuer* de Emigrantium, *Abzug /* de morientium
 s. defunctorum bonis dicatur. (b)

*Klock. de
 contrib. c. 1. n.
 234.*

*b) Besold. thes.
 pract. sub hoc
 Sec.*

Thes. VI.

Sufficiant hæc de nomine hujus tributi. Succedat no-
 minis considerationi definitio. Hanc ita eloquimur. Censuum
 Emigrationis est vectigal, quod subditi, qui domicilii locum
 mutant, ex bonis transferendis, superiori, cui hoc jus in usu,
 in compensationem præstitæ protectionis & imminuti tributi,
 persolvere coguntur. Definitio hæc vel potius descriptio dua-
 bus constat partibus, genere & differentiâ. Generis locum im-
 plet vectigal. Observandum autem non denotare strictè ta-
 lem pensionem, quæ solvitur de mercimoniis, quæ hinc in-
 de veniuntur commercii causâ, sive portus sive venditionis no-
 mine; (c) sed omne illud, quod fisco pro aliqua re præstat, &
 ira latè accipi vocabulum vectigalis, Hermannus Conringius
 testis est. (d) Collectæ autem vocabulum loco generis non po-
 nitur, quamquam enim Collecta Doctoribus communiter si-
 gnificet, quod Germani *Steuern* appellant, (e) hæc autem
 definitio *Nachsteuer /* quasi ultima collecta vocitetur per im-
 perii Constitutionem de Anno 1555. §. *Wo aber:* cum tamen
 Collecta sumatur frequentius pro pensionatione non ordinaria
 & quæ tom. 2. l. 1,

*c) Klock. de
 Contrib. c. 1.
 n. 161.*

*d) Disput. de
 Bellig. §. 6.*

*Auson. Pop-
 ma de differ.
 verb. l. 3. p.
 214.*

*e) Meisner.
 decis. §. n. 8.*

& quæ interdum saltem ex arbitrio Superioris, necesse est esse
suo, exigente à Subditis præstatur, & magis ac dimittitur potest

a) *Recor. de Collect. c. 1. n. 13. Sixtina. Klock & alii.*

(a) quæ de censu nostro dici nequeunt, in alium et ab aliis gravari
adligantur. Differentia petitur ab additamentis nonnullis, per
quæ definitum declaratur. De singulis ubi profectus agitur
in antecessum tamen, ut aliquid lucis, ita ad fundatur, nonnullum
dum (1) per subditos hic (subjectam de censu) quodammodo
ligi quoscunque parentes, (2) si ve sint Civis, & de ratione emigrationis quoque nonnulli se loci, & de
exsolutionem rusticis præstare tentatur. (3) Bonorum in
onem intelligi, quæ re & facto non loca, & facta
fit, cum autem quis duplex domicilium habere possit, si ve
si quis re & facto bona in aliquo loco habens, deponere se ibi
retinere velle contestatur, alibi incolat, & ibi bona sua
deferat, ratione eorum bonorum deponere nonnulli
æquum esse credimus, quum propter exsolutionem
quod ratione eorum alias facti, & facta
na transferenda intelligi objectum, & facta
habona, quæ translationis hinc capere, & facta
admittunt, ea Magistratus jurisdictione nonnulli
tenus autem nomina & nomina, & facta
sum veniant, inferius pluribus, & facta
hac verba Superiori cui hoc jus in dicitur, & facta
jus exigentem censum Emigrationis, & facta
territoriæ si ve Magistratus, & facta
hac potestas ad eos, quibus hoc jus in dicitur, & facta
bus: ubi igitur potestas hæc convenit, & facta
jure competit. (f)

b) *Rec. Imp. de A. 1555 S. 24. Wo aber.*

c) *L. 30. ff. ad Municip.*

d) *Mrb. ad jus Lib. part. 2. lib. 3. Art. 4. n. 26. 17.*

e) *Mrb. obs. pract. sub. For. Fratt. Kewer.*

f) *L. 32. de leg. l. 17. in fin. ff. de Pollit.*

(5) Finis nostri census in definitum, & facta
quando dicitur, quod solvi debet in censum, & facta
ta protectionis & tributi immunitatis, & facta

a) Rec. Imp. de An. 1530. §. 40. C. de An. 1555. §. 24. b) in 11. lib. Aeneid. Vid. H. Grof. not. in lib. 2. c. 5. n. 24. del. B. C. P.

lis licentia abeundi vel Principis jurisdictioni frivole se subd-
cendi per Recessus Imperii (a) Expresse satis est prohibita, immo
antiquam consuetudinem fuisse testatur Servius, (b) ut transi-
turus in aliam gentem vel familiam, ab ea prius, in qua fuerat
se abdicaret. Præter hæc jam statutis plurimarum civitatum
moreque majorum receptum est, ut civis volens deserere
viratē & alibi domicilium quærere, cogatur ipsius de om-
nibus bonis suis certam pecunie summam civitati pœnitere
& tributum hoc date, quod censum Emigrationis vulgo
Nachsteuer / appellant. Ex quo patet consuetudinem hanc
quancquam, quo tempore enata sit, vetius ignoretur, tamen
antiquissimam & notoriam esse, ut Dd. testantur. Eadem-
que adhuc hodie confirmat quorundam civitatum, ut Appido-
rum observatio. Adde quod in plerisque locis hanc consue-
tudo aut lege municipali sancitam esse tradunt, (d) Copen (e) Thoming. (f) &c.

c) l. 2. obs. §. 9. d) q. 6. aff. 16. iur. civ. §. 1. e) dec. q. 6. aff. 11. f) Decis. 146. n. 38.

Theol. VIII.

Justitia autem hujus Censuum nemini ab Imperatoribus
venim jure Naturæ Imperantes in subditiis imperantibus
solum potestatem sed etiam aliquate Dominium in Deo, hanc
(g) Ira non iniquum est, ut subditi decentes & honesti, qui
portantes aliquod tytrum pro se, si que bonis patentes, ad
Magistratu ex bonis in alium locum transferentur, quorum
fructum jam alius nanciscetur, certam portionem solvant
secundum ejusque loci statuta determinatur. Per hanc
civitas non possit conservari aut diu subsistere, nisi subditi
civitatis onera ferant, inque ex permancantibus, qui
stringantur. Quod si verbò prohibitu civis patres, qui
laura secum patrimonium deducere possent, utque civem
à focys derelicti sub duplicatis oneribus succumbent. Hinc
remedium huic malo inventum, ut ex bonis exportandis con-

g) Offens. ad H. Grof. de l. B. C. P. lib. 2. c. 5. n. 24.

sanctiorum locorum immunitatem tributorum Magistratus de-
 cernere, sic scilicet in totam Republica destituatur bonis
 que sine debito habentur in eius quali sine conservata, inque en-
 cedant interdum incrementa sumseruat. Quare æquum est,
 ne hic præstatio hoc censu, gaudeant iis extranei, priventur
 vero domestici, qui variis de causis jus quoddam quæsitum in
 his habent, (e) Et sanè, si hic Censum solvendus non obtineret,
 quæriatibilibus emigrationibus obex pars commoda, non posset,
 nec futuræ vacationis à muneribus publicis aliquatenus redi-
 merentur. Huc pertinet, quod iure communi in bonis liber-
 tatem patris habent tertiam partem honorum & hoc in re-
 sumationem præstati patrocinii. (d) Et hoc tributum genus ex-
 preste & probe celebris illa & nunquam satis laudata Imperii
 constitutio in Augustio Anno 1555. promulgata, in qua pax Re-
 ligio et cetera est. (e) Ita ut non moremur eos, qui exactionem
 hanc in aliis locis esse frustra ostendere allaborant.

Thef. IX.

Et sanè de hoc quæstio illustris & controversa valde in-
 ter Doctores fuit. An hunc Censum exigendi jus sit inter Re-
 publicam referendum, an vero vi jurisdictionis civilis, an ratione
 sui ad Imperium competat. Singulæ hæc tres sententiæ suos
 habent Patronos.

Ad Imperium & mittum Imperium referunt hoc jus Corth-
 mander (a) Schephtizius (e) Mevius (f) &c.

Iurisdictioni adscribunt Mindanus, Meischnerus, (g) qui
 contra hanc sententiam retractavit, (h) Klockius & alii. Inter
 Reipublicam autem Coppen (i) Befoldus, Speidelius sub voc.
 Magistratus &c.

In hinc sententiarum divortii, nos cum illis facimus,
 qui regalibus annuiterant hanc exigendi censum facultatem.
 Nam omnino à vero abire videntur illi, qui à mero Imperio

d) Re p. Jur. A.
 cad. 19. m. 11.
 e) Consuet.
 Br. v. d. p.
 3. l. 5. §. 1. m. 1.
 5. 7.
 f) Adm. Lu-
 bec. p. 3. l. 2.
 Art. 4. n. 14.
 g) tom. 2. l. 1.
 Decis. 8. n. 11.
 h) tom. 2. l. 1.
 Dec. 9. n. 2.
 i) Decis. q. 6. §. 1.

a) l. 7. ff. de
inst. ad.
b) c. 1. n. 25. de
Collat.

proficisci contendunt. Merum enim imperium est potestas a-
nimum advertendi in facinorosos gladio. (a) a qua potestas i-
psum jus inducendum. Censum tunc differe luce merid-
ana clarius est. Nec videtur quibus argumentis secretum su-
am fulcire queant, que etiam in causa C. contra D. Annasor-
io. Marrui in Camera relecta & explosa est; teste Bocero. (b)

Quod alteram sententiam attinet, constat jurisdictio-
nem esse potestatem judicandi & iudicatum exequendi. Quo-
verò jus, de quo nos loquimur, commune habeat cum iurisdic-
tione, non apparet. Nec est, ut quis dicat per Jurisdic-
tionem intelligi Jurisdictionem majorem, sub cujus appellatone
superioritas territorialis sepius comprehenditur. Nam
hoc modo non contradicatur iis, qui jus nostrum ad Regalia
referunt, cum ita accepta jurisdictione nil aliud sit, quam in lo-
ga Majestati Imperatorie potestas, (c) & sic quoque Regalia
sub se contineat.

4) Str. de
err. p. 112.

Cum itaque asserimus ad Regalia hoc jus referendum esse,
se, habemus consentientem. Facultatem juridicam Absolutam
nam, uti videre est ex responsio ad consultationem Senatus Co-
burgensis Anno 1610. d. 16. Febr. quod refertur in consuetu-
dine thes. pract. Befold sue voc. Abzug. Deinde cum non nisi
iis, qui regalia habent, jus collectandi competat, sane ius ino-
rito & hoc jus ad Regalia referendum est: ut in iam citato Re-
sponso latius ostenditur. Sed hic valde se opponit Klokus:

d) r. 3. de Con-
srib. n. 168. C
1799

(d) Præcipua ejus argumenta huc redeunt.

Primo plura oppidula in Westphalia & inferiori Saxonia
non nisi jurisdictionem habentia, etiam collectas in sum pro-
cepti exigunt. E. vi jurisdictionis illas exigunt. Sed Respon-
detur. Si hæc oppidula jus tale habent, habent hoc vi Regalis
alicujus. Non enim absurdum est, talibus oppidis & villis mu-
nicipibus aliquod Regale tribuere, cum hoc per tempus in-
me-

memorie aut prescriptione debita sibi potuerint acquisita
 non solum plurimi Juris publici Autores (a) Regalia
 sibi posse concedunt, & illud responsum Altorphinum,
 quod Besoldo modo citavimus, magis confirmat, sed & e-
 xpressè probat cap. 26. ibi præterea X. de V. S. Alterum argu-
 tum, quo placitum suum munire conatur Klockius, hoc
 in camera dicit, adjudicata Jurisdictione Civili, simul jus
 indicendi esse adjudicatum fuisse, in causa Schwarzberg
 contra suum Heripolensem, ubi ex verbis, das Schwarz-
 bergische Lehnen quæstionis die Leute in den Reichs Anlagen
 die Steuern anzuschlagen macht habe / jus collectarum in-
 dicendi; sed Resp. (1) Ex his verbis citatis non jus colle-
 ctarum, sed solum distribuendi in subditos collectas jam im-
 peditur colligi posse. Expresse enim satis Docto-
 rum arguitur inter impositionem collectarum & earum di-
 stributionem in indicationis executionem: (b) & illam inter re-
 gium hæc jurisdictioni subjiunt. Deinde (2) po-
 testatem imperatoris a sententia jus indicendi collectas adju-
 dicari, non minus tamen, hoc factum, propter jurisdic-
 tionem illam revictam; hoc enim, si verum esset, omni-
 bus jurisdictione gaudent, hoc jus collectandi compete-
 re non videndum esse, experientia magistra docet. Unde
 non potest a Actis sufficienter inductum fuisse, hoc jus
 a Vicari a tempore immemoriali fuisse in usu. Il-
 lud observandum, nos non inficiari, jurisdictionem ha-
 bere collectas exigere posse ex conventionem & consensu Ci-
 vilium, si casus urgeat: quod nostra sententia non obest,
 sed illam oblationem per modum præcepti imperatas.

6) Boechius
 Collectas
 m. 29

Thef. X.

Ad hæc hæc quæstione: Ad subjectum nostri Censu
 non, quod duplexprehendimus: alterum persona,
 qui-

proficisci contendunt. Merum enim imperium est potestas a-
nima advertendi in facinorosos gladio. (a) & quae potestas i-
psam jus intendendi hunc Censum longe differre luce meridi-
ana clarius est. Nec videtur quibus argumentis sententiam suam
fulcire queant, quae etiam in causa C. contra D. Anno 1610.
Marrui in Camera rejecta & explosa est; teste Bocero. (b)

Quod alteram sententiam attinet, constat jurisdictionem
esse potestatem judicandi & judicatum exequendi. Quod
vero jus, de quo nos loquimur, commune habeat cum iurisdic-
tione, non apparet. Nec est, ut quis dicat per jurisdictionem
intelligi jurisdictionem majorem, sub cujus appellatione
superioritas territorialis simpliciter comprehenditur. Nam
hoc modo non contradicitur iis, qui jus nostrum ad Regalia
referunt, cum ita accepta jurisdictione nihil aliud sit, quam anglo-
ga Majestati Imperatoriae potestas, (c) & sit quoque Regalia
sub se contineat.

Cum itaque asserimus ad Regalia hoc jus referendum esse,
se, habemus consentientem facultatem juridicam Altepphanam,
uti videre est ex responso ad consultationem Senatus Co-
burgensis Anno 1610. d. 16. Febr. quod refertur in continuatione
thes. pract. Besold sue voc. Abzug. Deinde cum non nisi
iis, qui regalia habent, jus collectandi competat, sane iure me-
rito & hoc jus ad Regalia referendum est: ut in iam citato Re-
sponso latius ostenditur. Sed hic valde se opponit Klokus:

(d) Praecipua ejus argumenta hac redeunt.

Primo plura oppidula in Westphalia & inferiori Saxonia,
non nisi jurisdictionem habentia, etiam collectas in vim praec-
cepti exigunt. E. vi jurisdictionis illas exigunt. Sed Respon-
detur. Si haec oppidula jus tale habent, habent hoc vi Regalis
alicujus. Non enim absurdum est, talibus oppidis & villis mu-
nicipalibus aliquod Regale tribuere, cum hoc per tempus im-

me-

a) l. 7. ff. de
iurisd.
b) c. 1. n. 27. de
Callor.

4) Strabo de
viti. p. 112. 113

d) c. 3. de Con-
srib. n. 168. 15
segg

quibus hic Censur debetur: alterum Personarum, quæ hunc censur solverententur. Personas, quibus debetur, definitio exhibet: Scilicet superioris, quibus hoc jus in usu. Cum autem superioritas competat & Imperatori & Principibus & Comitibus & civitatibus tam Imperialibus quam Municipalibus quibusdam, item Nobilibus tam mediatis quam immediatis, & insuper aliis, qui bona Superioritatem talem sibi annexam habentia possident: omnibus his atque singulis jus censur Emigrationis exigendi non denegandum putamus. Proinde hoc ius sit usu receptum: ad hunc enim maximo ius Constitutio Imperii de Anno 1555. §. 24. his verbis gegen ständlichen und billigen Abtrag der Nachsteuer, wie es eines jeden Orts von alters her üblich herbracht und gehalten worden ist. Et Res. Imp. de Anno 1594 §. Und so viel St. ibi Auch gewöhnlich herbrachter Nachsteuer: sic uti nec tale jus de novo in sacris potest absque præscriptione vel privilegio Imperatoris, volunt Doctores, adferentes jus hoc non valere, nec exerceri posse, nisi ubi consuetudine per frequentatos actus fuerit institutum aut statuto receptum, nec admittendum esse, antequam hoc modo illud introductum probetur: Sed jure communi, quod subdito migrandi libertatem indulget per l. postlim. §. fin. de Capriv. & postlim. revers. standum esse. Videantur Carpzovius (a) Klockius (b) & alii. Jure autem hoc uti Principes, & statuta Palatina, Marchica, Anhaltina &c. Idem a civitatibus quibus observari tradit Mevius, (c) Geilius; (d) &c. Civitatibus Municipalibus vindicat responsum illud Altorphinum plus vice simplici laudatum. Nobiles vero hoc jus exercuisse confirmat Mevius. (e) Competit autem Principibus hoc jus in usu, ut & Comitibus, & hinc ratione superioritatis superioribus, quam Regalia comitantur, ab illis in ditionibus suis, in quibus receptum est, recte exercetur. Civitatibus Imperialibus etiam vi regalium convenit, quæ ipsæ, ut status Imperii eodem

Beſold. theſ. jur. Pract. Soc. Nachsteuer

a) Jurispr. for. part. 3. conf. 26. Def. 19. n. 8. 9. 10. b) c. 1. de com. trib. n. 243. c) ad ins. Lü. bet. p. 2. t. 2. d) p. 2. Obf. 36. e) ad ins. Lü. bet. p. 2. t. 2. Art 4.

a) Thef. pract. voc. Abpug.

proci non est. Sicut in ditione fornicis, per
solus. (c) In Ducis W...
la destructione possit emigrare, tam p...
natienses, Episcopes, W...
burgenses, Argentorones, et alii...
illis quoque civitatibus, ur...
Welmertis.

Thef. Act. ...
Quod ad personas, h...
tunc, omnes subditos, q...
grat, hanc exolverent, ut...
hoc onere sunt exempti, scilicet...
contra plebejos, sed etiam notam...

b) p. 3. s. 2. §. 25. quæst. 1. n. 7. l.

conventio in aliquo...
tum est. Item: Mar...
(d) Cum enim nobles...

c) Rhet. de nec. Constit. de Contrah. n. 14.

(e) Residuis partibus...
plebej onerantur, nec...
duarum; (d) neque...
specialiter status...
quoque necessitas...

e) l. 29. ff. ad Municip. f) l. 7. C. de incol. ubi q. 15.

nam alibi quicquid...
tunc cum domicilio...
illis & cum d...
regia d...
dinem & si imp...
frades.

g) Geil. p. 2. l. 1. §. 7. n. 9. in q. 1. v. l. Aur.

Et quid sit...
dominis fuerit...
sati est: A...
ne & domicilium...
Monemus tamen non de necessitate...

per culpa sibi attrahit, & quae deficiente vel debitor oneratus
 in iudicio patitur, aut ubi quis propter religionem
 ab eo abstrahitur, quae rationem esse. Cum enim hoc ne-
 cessitas est, edendi proficiatur ex facto spontaneo, propterea
 si hoc causa emigrans liber non erit. Sed hoc patitur: an
 obligatus a subditis, quos e ditione ob aliena sacra discedere
 iure tributum emigrationis exigere possit. Sunt, qui aequum
 esse, noque quatuor exigatur, adserunt. (c) Pro iure
 in causa de Camera quoque, decisum fuisse in causa, *Deilman*
contra de Stat. Schmid. Gemunde refert *Befoldus* (d) Quan-
 tum id vix probari posse ex Reg. Imp. de Anno 1557. §. 24.
 No. 10. (qui contradicere videtur) alii tam propter genera-
 litatem iuris, quam propter rationem, ob quam hic Census
 solvi, iudicare videntur. Non errabit, qui in hoc casu di-
 ligenter circumstantias considerandas, & secundum eas ten-
 peramentum iustitiae & aequitatis adhibendum esse, pronunciat.
 Ceterum hic obiter notandum, in quibusdam locis con-
 tinentibus Principis subditos, in diversis curiis, civitates aut
 oppida habere, etiam hoc ius Emigrationis locum habere: sic
 ut in Principatu Anhalino in usu est. (e) & in Thuringia il-
 los, qui ex una praefectura in aliam vicinam, licet ejusdem Do-
 mini, vel alio modo subjectam, ad suam mutato domicilio trans-
 ferant, hunc censum solvere sicut continuatio thesauri Be-
 neficiorum vocat. *Nachfluss*.

a) *Coppin*
 b) *Thes.*

c) *Zepp. ad*
Ord. An-
halt.

Thef. XII.

Nunc ad personas, quae ab hoc tributo immunes censentur, nos converterimus, quales sunt, quae certo privilegio iure
 immunitatis contra quodvis ius publicum contrarium non san-
 xerit, immunitate reperiuntur: vel quae novo beneficio hanc im-
 munitatem aut praescriptione debita acqvisiverunt. Jure civili
 uti Ecclesia, ita personae Ecclesiasticae insignibus privilegiis do-

Auth. n. l. C. de Episc. & Clericis b. 1. cap. 17. de imm. m. Eccles. in 6.
6] Berlich p. 7. com. 2. n. 3. p. 1. h. C. de prof. & Med. & Auth. Habita C. ne pl. pro patros. d. 11. de imm. & hom. c. 15. de con. trib. n. 121. f] l. 6. C. de prof. & Med. l. 4. toties C. de priv. Schol. avg. l. 8. de Senat. g] l. 2. de deleg. b] de An. 1542. S. u. wiewohl de An. 1542. die Geistl. sollen de An. 1570. S. und nachdem die erste l. 1. de con. 1. k. Speck spec. Jur. Voc. Ab. 442.

nate (a) ab omnibus actibus liber et prout dicitur in hoc privilegio etiam ad Pastores. Et loquitur de illis non solum ratione sed etiam Doctorum. (b) Prof. Sacerdos, et alii Doctores & Doctores in ius privilegii participat quibus hoc privilegium finies censetur, ita ut de suo bono quilibet pro se vel pro alio ferre velit, nullam detractionem, falsitatem debeat committere. Et licet illi hanc personam per census omnino a universitatibus personalibus exemptas non sunt, pro quibus proinde in illis (a) adhibentur, tamen magis quod ad hoc privilegium ex his censibus citatis illas patitur. Et in hoc privilegio dicitur Kloekio. (c) Sane, cum Professores Clericorum iuribus eorum immunitas vel inde saltem habebantur. Hoc privilegium dicitur immunitatem eorum si forte impingit, et ad censibus eorum pertinere. Quamquam in hoc privilegio dicitur, quod villam etiam subeunt, concludere dequantur per censibus. (d) Est vero, sicut singulare per auctoritatem eorum rationem auctoritate constituentium in dicitur. (e) Et in hoc privilegio Municipalis aut collegiatus dicitur. Et in hoc privilegio dicitur ad hac Census Pensione hanc etiam, et in hoc privilegio non dicitur. Hoc oblatio dicitur dicitur, et in hoc privilegio in salutem publicam favore dicitur. Et in hoc privilegio que defensio omnium dicitur. Et in hoc privilegio personam a collectis dicitur. Et in hoc privilegio periu (b) patet: Privilegium hoc in hoc privilegio latin. sunt mar. largit ad Cancellarios, et in hoc privilegio tendere Kloekius [ ] Et in hoc privilegio, quod in hoc privilegio loci, nec Dominus alter dicitur. Et in hoc privilegio obligati [ ] Et in hoc privilegio, quod in hoc privilegio ubi hoc jus obtinet, dicitur. Et in hoc privilegio que privilegium immunitatis dicitur. Et in hoc privilegio mures Palatini, si hoc ipse dicitur.

XIV.

hujus Censuum partem
 lacum nimis campum nobis
 hujus Censuum monentium, illam
 definitam esse. Alibi trigesima,
 quinta: alibi decima part decerpi-
 ta est. In Marchia obtinet decima
 in Palatinatu & Electoratu Rhoni doci-
 Principatu Anhaltino, Nassovico, re-
 Lubecz, Hamburgi, Bambergi,
 autem pro diversitate
 hujus Censuum diversa est; ita capan judi-
 etiam Princeps & Magistra-
 in pietatem imitari debet. (c)
 Emigrantium consistere queat,
 referenda sunt, vel ut maxime
 est; juramento, vel stipulata ma-
 estimationem apud Ma-
 [d] Quod si vero in professione vel
 quis quoviam reticuerit, vel
 valorem estimationem
 civitate
 bona ad se per-
 Weberum [d]. Hic in trans-
 similia dicitur inter-
 Detractionis stricte ita dictum
 bonis despicatur. non, hovep
 non vidit, tunc dub. pinoing
 ultra, sic ostendit to
 imperator, ipsi vero subditi se
 præbent, vasis adigi
 certum est, hunc cen-
 sum

X. h. 11. Contrib.

d) Obf. 1179 Soc. 1179

